

и мотиви от хайдушкия фолклор, отвеждащи към по-архаични пластове/20/ във фолклорното съзнание, но и кореспондиращи с местната фолклорна история, със селищните истории, с конкретната общоетническа историческа ситуация, осмислена чрез идеята за освобождение от турско робство и създаване на българска държава. Впечатляващо е, че в една част от преданията съкровището на Вълчан войвода се свързва именно с тази идея. И в същия смисъл е подчертано отрицателното му отношение към алчността и неговата щедрост-дарява много пари на Троянския манастир./21/ И на още едно нещо искаме да обърнем вниманието. Имането (съкровището) на Вълчан войвода още не е намерено, макар че всички предания сочат скривалищата, пещерите и "общата пещера" край Троянския манастир./22/ Като че ли то не трябва да бъде намерено, защото притежава някакъв специален статут. Възможно е в него да се припознава смисълът на царското съкровище, което е необходимо, за да съществува царството./23/ Още повече, че в преданията се говори как Вълчан войвода го трупа, за да прави българска империя и че през новото време "Турция не можала пари от българско да вземе"./24/ Оказва се също, че според преданието основната му дейност е да ограбва турската (царската) хазна, заминаваща от българско към Турция. И въпреки това представата за него не е като за разбойник и обирът му на хазна не се счита за обикновен разбойнически акт. Явно Вълчан войвода е натоварен с неспецифични, нехарактерни за обикновения хайдутин функции. Той се оказва пазител на съкровище и по-конкретно на българско съкровище. Той ограбва "хазната", но във всички случаи тя не се дели между хайдутите, а я скрива в пещера, в специално изградено съоръжение (шахта, казан, хамбар за пари). Подчертаваното старателно скриване вероятно се съотнася с наследена представа за потребност от наличие на съкровище, гарантиращо съществуването на българското царство. В същия смисъл може да се предположи, че в основата на развитието на мотива обир на турска хазна в хайдушкия фолклор въобще, е и тази идея. Независимо, че в много от текстовете, особено в песните, този мотив е и повод за изграждане на героическия образ на хайдутина или пък на разбойническия му образ заради участието в подялбата на плячката. Така стоят нещата и за имането на останалите хайдушки войводи. Казвам войводи, защото според преданията, собственик на хайдушко съкровище може да бъде само войвода. То е винаги свързано с името на конкретен войвода.

Разглеждаването на преданията за хайдушкото съкровище в Сливенско е тема за самостоятелна работа./25/ Тук няма да се спирам на вариантите, интерпретиращи неговото добиване. Само ще кажа, че то във всички случаи се осъществява чрез обир и най-вече на турска (царска) хазна (поща). Пътят на тази хазна в Сливенско "организира" голяма част от дейността на хайдутите според